

Instruktion för röntgenundersökning och klassificering av armbågsledsdysplasi (Armbågsledsdysplasiinstruktion)



Godkänd av Kennelklubbens styrelse 23.5.2014.
Gäller från 1.1.2017.

Denna instruktion kompletterar Bestämmelserna om motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (PEVISA, fullmäktige 31.11.2009) och instruktionen för Programmet om motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (PEVISA-instruktionen, styrelsen 28.8.2008).

1 Allmänna bestämmelser

Hundars ärftliga armbågsledsdysplasi undersöks med hjälp av röntgen och hundars armbågsleder graderas för insamling av avelsdata. Finska Kennelklubben (härefter Kennelklubben) godkänner som officiella sådana utlåtanden som har getts enligt denna instruktion.

Röntgenbilderna tas enligt IEWG:s (International Elbow Working Group) rekommendationer och i Finland tillämpas en av IEWG utarbetad internationell bedömningskala vid avläsning av bilderna.

Armbågsledsutlåtandet ska ges i hundägarens hemland eller i Finland.

När en hund röntgas i syfte att få ett utlåtande av Kennelklubben bör dessa instruktioner följas och bilderna tillsammans med vederbörliga röntgenremisser ska tillställas Kennelklubben, som ger ett officiellt utlåtande om bilderna. Hundens officiella undersökningsresultat bestäms av den sämre armbågsleden.

Hundens ägare ska meddela veterinären om hunden har genomgått en operation som påverkar utlåtandet och omständigheten antecknas i röntgenremissen. Hundens journal bifogas.

Röntgenbilderna sparas centralt på ett av Kennelklubben utsett ställe minst 10 år varefter de kan förstöras. Kennelklubben sparar dock varje år bilderna för de två första veckorna i mars för eventuella senare undersökningar.

2 Utlåtandeförfarandet

Kennelklubbens styrelse utser de veterinärer vars utlåtanden godkänns. En av Kennelklubben utsedd veterinär som kan ge ett officiellt utlåtande får veta hundens ras, ålder, kön och registernummer men inte övriga uppgifter.

Armbågsledsutlåtandet ges endast för sådana bilder som medföljs av Kennelklubbens röntgenremiss som veterinären har fyllt i.

Utlåtandet ges endast av en sådan röntgenbild som gäller en hund som vid tidpunkten för undersökningen har varit ID-märkt på ett av Kennelklubben godkänt sätt. ID-märkningen ska alltid kontrolleras i samband med undersökningen.

Ett officiellt utlåtande är avgiftsbelagt. Undersökningsutlåtandet skickas till den mottagare som finns antecknad på remissen och uppgifterna om undersökningens resultat samt veterinären som gett utlåtandet antecknas i Kennelklubbens register.

Uppgifter om betydliga bifynd kan antecknas i utlåtandet.

Hunden kan undersökas på nytt, dock tidigast 6 månader efter föregående undersökning. Om den nya undersökningen dock görs av tekniska skäl bör undersökningen utföras så snart som möjligt. Den som ger utlåtandet har tillgång till alla tidigare bilder. Utlåtandet som hunden har fått kan ändras till följd av den nya undersökningen.

Den som gett utlåtandet kan av motiverade skäl rekommendera att hunden undersöks på nytt om ett år.

För importhundar, utländska avelshundar och importsperma godkänns utlåtanden som har bedömts enligt IEWG:s skala samt utlåtanden som kan jämföras med IEWG:s skala och för vilka undersökningsställningen har varit enligt IEWG:s rekommendationer. Det bör framgå av utlåtandet att hunden har varit ID-märkt vid tidpunkten för undersökningen.

Ifall man inte får ett utlåtande enligt IEWG:s bedömningsprinciper för en för avel avsedd utländsk hund i hundägarens hemland kan en ID-märkt hund undersökas enligt IEWG:s anvisningar och röntgenbilden kan skickas för bedömning till Kennelklubben för att få ett finskt utlåtande (motiveringar för varför ett utlåtande från Finland önskas för en utländsk hund bör bifogas). Förfarandet kan vara likadant innan man köper en utländsk hund.

3 IEWG:s bedömningsskala

- | | |
|--------------------------------|---|
| 0 Inga förändringar | Normala armbågsleder. |
| 1 Lindriga förändringar | Små degenerativa ledförändringar (arthros) ses först som små pålagringar på processus anconeus (storleksgrad upp till 2 mm). |
| 2 Måttliga förändringar | Pålagringar på proc. anconeus 2–5 mm och/eller förändringar i radius och ulnas proximala ledyta, proc. coronoidaeus medialis och/eller lindrig deformitet av leden. |
| 3 Stora förändringar | Svårare degenerativa förändringar än i grad 2; stark deformation av leden. |

4 Genomförande av röntgenundersökning

Vid undersökning ska hunden vara minst 12 månader gammal, på specialklubbens förslag kan åldersgränsen för rasen vara 18 mån eller 24 mån.

Till Kennelklubben får insändas digitala röntgenbilder eller konventionella, analoga röntgenbilder. Analoga röntgenbilder mottas till 31.12.2017 (tillägg av styrelsen 6.10.2016). Digitala bilder insänds elektroniskt i DICOM-format genom Kennelklubbens bildmottagningssystem.

Röntgenbilderna ska i samband med undersökningen betecknas på ett sätt (rtg-tejp/markeringsapparat) som inte går att ändra efteråt. Samma gäller för digitala röntgenbilder. Obligatoriska uppgifter på röntgenbild är: datum, hundens registreringsnummer (eller ID-nummer), sidomarkering (sidomarkering i internationellt format, t.ex. sin, dex, R, L).

Hunden bör sederas för undersökningen och de medel som används ska antecknas på röntgenremissen. Båda armbågsleder undersöks på samma gång.

Lederna röntgas direkt på kassetten (no grid table top technique) och bilderna avgränsas väl. Bilderna bör vara kvalitetsmässigt sådana att de egenskaper som bedöms syns tydligt. Över- och underexponering samt bildernas grumlighet kan hindra avläsning. Lateralbilden på leden tas i ca. 45° flexion så att överarmsbenets

laterala och mediala ledhuvud (condylus) ligger på varandra. Ledytan för processus anconaeus och armbågsbenet borde synas nästan ända till kranialändan, annars kan det vara omöjligt att bedöma artrosförändringar. Överflexion av leden orsakar rotation, vilket kan vara ett hinder för avläsning. Vid behov kan två bilder tas i olika flexionsvinklar. Övriga röntgenpositioner kan också krävas på specialklubbens förslag.

Ytterligare bilder i olika positioner kan bes om bilder som lämnar rum för tolkning. Det kan likaså begäras ny undersökning efter en bestämd tid.

5 Datortomografi (TT, CT)

CT-undersökning görs enligt metodbeskrivningen som getts av expertgruppen för skelett- och ledsjukdomar.

En hund kan undersökas med hjälp av datortomografi för Kennelklubbens utlåtande endast om hunden redan har ett i enlighet med denna instruktion givet röntgenutlåtande för armbågsleden. Datortomografin ska utföras på ett ställe som godkänns av expertgruppen för skelett- och ledsjukdomar.

Hundens resultat kan ändras med anledning av datortomografin. När hunden har ett datortomografiresultat kan den inte längre få ett nytt röntgenutlåtande.

6 Överklagande

En hundägare som inte vill nöja sig med Kennelklubbens utlåtande kan ta ärendet till bedömning av Nordisk Kennelunions (NKU) röntgenpanel.

Tiden för överklagan är 90 dygn från det att Kennelklubbens utlåtande har postats. Avgiften för överklagande är fyra gånger den vanliga utlåtandavgiften. Om det officiella utlåtandet om hundens sämre armbågsled ändras av panelen, återbetalas besvärsavgiften.

Hundens resultat blir majoritetsbeslutet av NKU:s röntgenpanelister eller det mellersta resultatet. NKU:s beslut på röntgenbilderna är slutligt. Hundens resultat kan dock ändras utifrån en CT-undersökning.

7 Undantagsfall

Kennelklubbens avelsvetenskapliga kommitté har rätt att pga. särskilt vägande skäl i enskilt fall bevilja dispens från bestämmelserna i denna instruktion.